

LEVENSVERZEKERING

Pensioensparen, Lange termijnsparen
Jeugdplan of Niet-fiscaal sparen

Algemene Voorwaarden

Klachten

Voor elke klacht m.b.t. onderhavig contract kan de verzekeringsnemer zich richten tot:

- In eerste instantie: de dienst Klachtenmanagement van VIVIUM, Koningsstraat 151, 1210 Brussel, tel: 02/250.90.60, E-mail: klacht@vivium.be
- In beroep: de Ombudsman v/d Verzekeringen, de Meeûsplantsoen 35, 1000 Brussel, www.ombudsman.as.

Dergelijke klacht sluit de mogelijkheid om een gerechtelijke procedure te starten niet uit.

Alle oplichting of poging tot oplichting van de verzekeringsmaatschappij brengt niet alleen de opzegging van de verzekeringsovereenkomst mee, maar wordt ook strafrechtelijk vervolgd op grond van artikel 496 van het Strafwetboek. De betrokkene zal bovendien opgenomen worden in het bestand van het Economisch Samenwerkingsverband Datassur, dat de speciaal op te volgen verzekeringsrisico's ter herinnering brengt aan de aangesloten leden- verzekeraars.

De verzekerde stemt er bij deze mee in dat de verzekeringsonderneming P&V Verzekeringen CVBA het ESV Datassur persoonsgegevens meedeelt die relevant zijn in het exclusieve kader van de beoordeling van de risico's en van het beheer van de contracten en desbetreffende schadegevallen. Iedere persoon die zijn identiteit aantoont, heeft het recht zich tot Datassur te richten om de gegevens die op hem betrekking hebben in te zien en, in voorkomend geval, te laten rechtzetten. Om dat recht uit te oefenen moet de persoon in kwestie een gedateerd en ondertekend verzoek, samen met een kopie van zijn identiteitskaart, sturen naar het volgende adres: Datassur, dienst Bestanden, de Meeûsquare, 29 te 1000 Brussel.

De verzekeraars zijn voortaan extra waakzaam om fraude op te sporen...

...u die te goeder trouw bent, kunt op ons rekenen

Betaal niet onnodig voor anderen, help ons misbruik te voorkomen

---

INHOUDSTAFEL

HOOFDSTUK 1. DEFINITIES EN BEGRIPPEN	4
HOOFDSTUK 2. BESTANDELEN VAN DEZE OVEREENKOMST.....	5
HOOFDSTUK 3. WERKING VAN DE OVEREENKOMST	5
1. WAARBORG VAN DE VERZEKERING	5
2. DATUM VAN INWERKINGTREDING	7
3. PREMIEBETALING	7
4. OVERDRACHT VAN RESERVE.....	8
5. BEGUNSTIGDEN	9
6. BEDENKTIJD	9
7. WIJZIGING VAN DE OVEREENKOMST	9
8. STOPZETTING PREMIEBETALING.....	9
9. TERUG IN VOEGE STELLING	10
10. UITKERING VAN DE VERZEKERDE PRESTATIES	10
11. SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE HET TAK 23-BELEGGENSFONDS	12
12. OVERDRACHT VAN DE RECHTEN BIJ OVERLIJDEN VAN DE VERZEKERINGSNEMER	13
HOOFDSTUK 4. OMVANG VAN DE WAARBORG IN GEVAL VAN OVERLIJDEN.....	13
13. WERELDWIJDE WAARBORG	13
14. UITGESLOTEN RISICO'S	13
15. BIJZONDERE UITGAVEN	14
HOOFDSTUK 5. SPECIALE CLAUSULES.....	14
16. INDEXATIE	14
17. AANVULLENDE ONGEVALLNVERZEKERING.....	14
18. AANVULLENDE VERZEKERINGEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID I1 EN/OF I2	17
19. ALGEMENE BEPALINGEN AANVULLENDE VERZEKERINGEN	23
HOOFDSTUK 6. KENNISGEVINGEN - RECHTSMACHT	24
20. KENNISGEVINGEN.....	24
21. RECHTSMACHT	24
22. TOEPASSELIJK RECHT EN FISCALE BEPALINGEN	24

Hoofdstuk 1. Definities en begrippen

In deze Algemene Voorwaarden verstaanwij onder:

De maatschappij

VIVIUM is een merk van P&V Verzekeringen CVBA, gevestigd te België, 1210 BRUSSEL, Koningsstraat, 151.

De verzekeringsnemer

de natuurlijke persoon die de overeenkomst sluit met de maatschappij.

De verzekerde

de persoon op wiens hoofd het risico van het zich voordoen van het verzekerde voorval ligt.

De begunstigde bij leven

de persoon die recht heeft op de verzekerde prestaties in geval van leven van de verzekerde op eindvervaldag.

De begunstigde bij overlijden

de persoon die recht heeft op de verzekerde prestaties in geval van overlijden van de verzekerde voor de eindvervaldag.

Nettopremie

de nettopremie wordt gevormd door de betaalde premie (exclusief de premies voor de aanvullende verzekeringen) verminderd met de eventuele taksen en de kosten.

Eenheid van een beleggingsfonds

een elementair deel van een beleggingsfonds

Inventariswaarde van een eenheid

de waarde van het beleggingsfonds gedeeld door het aantal eenheden van het beleggingsfonds op het ogenblik van de raming van de waarde.

Reductie van de overeenkomst

de stopzetting van de betaling van de premies.

Hoofdstuk 2. Bestanddelen van deze overeenkomst

Deze verzekeringsovereenkomst is een levensverzekering waarbij de premies kunnen worden belegd in een tak 21-gedeelte en – eventueel – in een tak 23-gedeelte, tenzij anders aangegeven in de bijzondere voorwaarden.

- Tak 21-gedeelte: de premies kunnen geheel of gedeeltelijk belegd worden in een tak 21-tarief met een gewaarborgde intrestvoet.
- Tak 23-gedeelte: de premies kunnen gedeeltelijk aangewend worden om eenheden aan te kopen in een tak 23-beleggingsfonds.

Daarnaast kan de verzekeringsovereenkomst voorzien in aanvullende waarborgen: een bijkomende waarborg bij overlijden, een aanvullende ongevalverzekering en/of een aanvullende verzekering arbeidsongeschiktheid.

De gekozen waarborgen worden vastgelegd in de Bijzondere Voorwaarden.

Bij het afsluiten van deze overeenkomst kan de verzekeringsnemer ervoor opteren om op een fiscale wijze te sparen (Pensioensparen of Lange termijnsparen) of om de premies niet fiscaal in mindering te brengen (Niet-fiscaal sparen).

De verzekeringsovereenkomst bestaat uit de algemene voorwaarden, bijzondere voorwaarden en indien beschikbaar de financiële infofiche.

Het Beheersreglement van de beleggingsfondsen omvat, onder andere, een beschrijving van het beleggingsbeleid van deze interne fondsen, de bepaling en de aanwending van de inkomsten, de waarderingsregels van de activa, de wijze van bepaling van de eenheidswaarde, de wijze van berekening van de kosten en informatie over de risicoklasse van deze interne fondsen.

In de loop van het contract kan de inhoud van het Beheersreglement van de interne beleggingsfondsen onderhevig zijn aan aanpassingen. Dat is de reden waarom wij, indien de verzekeringnemer op een gegeven ogenblik informatie wenst over de beschikbare interne fondsen in het kader van het tak 23-gedeelte of over een ander onderwerp dat in dit reglement wordt behandeld, de verzekeringnemer uitnodigen om op de website www.vivium.be het Beheersreglement te raadplegen van de fondsen dat op dat ogenblik van kracht is, of te informeren bij de verzekeringstussenpersoon. Dit Beheersreglement is ook beschikbaar op onze maatschappelijke zetel.

Hoofdstuk 3. Werking van de overeenkomst

---

1. WAARBORG VAN DE VERZEKERING

1.1. Opbouw reserve in het tak 21-gedeelte

Het bedrag dat wordt gevormd door de kapitalisatie van de nettopremies geïnvesteerd in het tak 21-gedeelte.

De nettopremies bestemd voor het tak 21-gedeelte worden gekapitaliseerd tegen één van de intrestvoeten die van toepassing zijn op het ogenblik van ontvangst van de storting.

Binnen het tak 21-gedeelte kan de verzekeringsnemer kiezen tussen volgende tarieven:

- **Capiplan:** de toegekende winstdeelname wordt gekapitaliseerd aan de gewaarborgde intrestvoet geldig op moment van de toekenning van deze winstdeelname in het contract.
- **Capi 23:** de toegekende winstdeelname wordt belegd in één van de tak 23-beleggingsfondsen die door de maatschappij worden aangeboden, volgens de keuze van de verzekeringnemer.

De verzekeringsnemer kan in de loop van de overeenkomst kiezen om de toekomstige nettopremies volledig te investeren in een andere interestvoet uit het op dat moment geldende aanbod.

1.2. Opbouw reserve in het tak 23-gedeelte

Het bedrag dat wordt gevormd door de nettopremies geïnvesteerd in het tak 23-gedeelte. Met de nettopremie bestemd voor het tak 23-gedeelte worden eenheden aangekocht in het gekozen beleggingsfonds. De reserve wordt bepaald door het aantal eenheden van het gekozen fonds te vermenigvuldigen met de inventariswaarde van die eenheid.

De verzekeringsnemer heeft de keuze tussen verschillende beleggingsfondsen. De beleggingsstrategie, de kenmerken en de aard van de activa worden beschreven in het Beheersreglement. Dit reglement kan op eenvoudige aanvraag op onze maatschappelijke zetel van de maatschappij verkregen worden. Het aanbod kan in de toekomst uitgebreid worden.

Elk fonds beoogt groei door een diversificatie in verschillende financiële instrumenten. Ondanks alle maatregelen genomen om de doelstellingen te bereiken, blijft de investering in deze fondsen onderworpen aan bepaalde risico's. Geen enkele formele garantie kan dus geboden worden.

De waarde van het fonds kan schommelen in de tijd. Het financiële risico dat daarmee verbonden is, wordt gedragen door de verzekeringsnemer.

1.3. Winstdeelname

§1. Reserve die opgebouwd wordt in het tak 21-gedeelte

Deze reserve geeft recht op winstdeelname indien voldaan werd aan de minimumvoorwaarden zoals bepaald in het winstdossier van de maatschappij, meegedeeld aan de Autoriteit voor Financiële diensten en Markten. Het percentage van de winstdeelname is variabel van jaar tot jaar en is niet gegarandeerd.

Voor contracten waarop een voorschot werd toegekend of die in pand gegeven werden bij de maatschappij vervalt het recht op winstdeelname voor de theoretische afkoopwaarde overeenstemmend met het bedrag van het voorschot of de inpandgave.

Binnen het tak 21-gedeelte kan de verzekeringsnemer kiezen tussen volgende tarieven:

- **Capiplan:** de toegekende winstdeelname wordt gekapitaliseerd aan de gewaarborgde intrestvoet geldig op moment van de toekenning van deze winstdeelname.
- **Capi 23:** de toegekende winstdeelname wordt belegd in één van de tak 23-beleggingsfondsen die door de maatschappij worden aangeboden, volgens de keuze van de verzekeringsnemer. De inventariswaarde voor de omzetting van deze winstdeelname in eenheden van het gekozen fonds wordt bepaald op 1 februari of op de eerstvolgende bankwerkdag. Opgelet: indien ook een gedeelte van de nettopremie wordt belegd in een tak 23-beleggingsfonds, wordt de winstdeelname toegekend in het tak 21-gedeelte, in hetzelfde fonds belegd.

§2. Reserve die opgebouwd wordt in het tak 23-gedeelte

Deze reserve komt niet in aanmerking voor winstdeelname.

1.4. Waarborg bij leven

Bij leven van de verzekerde op einddatum van de overeenkomst, ontvangt de begunstigde bij leven de opgebouwde reserves, met inbegrip van de toegekende winstdeelname.

1.5. Waarborg bij overlijden

Bij overlijden van de verzekerde voor de einddatum van de overeenkomst, ontvangt de begunstigde bij overlijden de opgebouwde reserves op het ogenblik van overlijden, met inbegrip van de toegekende winstdeelname.

Indien in de Bijzondere Voorwaarden een bijkomende overlijdenswaarborg is voorzien, ontvangt de begunstigde bij overlijden het kapitaal overlijden zoals vermeld in de Bijzondere Voorwaarden of, indien dit hoger is, de opgebouwde reserves op het ogenblik van overlijden, met inbegrip van de toegekende winstdeelname.

In dit geval wordt de kost van de bijkomende waarborg bij overlijden maandelijks vooraf van de opgebouwde reserves afgehouden. Deze kost wordt berekend op basis van het verzekerd kapitaal overlijden verminderd met de opgebouwde reserves.

De reserves worden bepaald zoals vermeld in punt 10.2

2. DATUM VAN INWERKINGTREDING

De overeenkomst gaat in op de inwerkingtredingsdatum zoals vermeld in de bijzondere voorwaarden, maar niet voor de ondertekening van de overeenkomst door de betrokken partijen en de ontvangst van de eerste premie.

Behalve in geval van fraude, is de overeenkomst onbetwistbaar vanaf haar inwerkingtreding, onder voorbehoud van de bepalingen voor de aanvullende verzekeringen arbeidsongeschiktheid I1 en/of I2 betreffende de mededeling van het risico door de verzekeringsnemer en de verzekerde (zie punt 18.14).

3. PREMIEBETALING

De verzekeringsnemer wordt uitgenodigd om op de in de Bijzondere Voorwaarden overeengekomen data premies te betalen. Deze kunnen vrij aangevuld worden door de betaling van een bijkomende koopsom (éénmalige premie). De verzekeringsnemer kan op geen enkel moment verplicht worden om gelden te betalen. De betaling geschiedt op één van de verschillende bank- of postrekeningen van de maatschappij. De maatschappij behoudt zich het recht voor zowel voor de premies als voor de bijkomende koopsom een minimumbedrag te bepalen.

3.1. Keuze en wijziging van de premieverdeling

De verzekeringsnemer kan de volledige premie beleggen in het tak 21-gedeelte. Indien de verzekeringsnemer zijn premie wenst te spreiden over het tak 21-gedeelte en het tak 23-gedeelte, geldt voor beide gedeeltes dat er minstens 20% van de nettopremie in belegd dient te worden. De volledige belegging van de premie in het tak 23-gedeelte is niet mogelijk.

De premieverdeling van een koopsom is dezelfde als de premieverdeling van de premies. Op aanvraag kan voor deze koopsom een andere verdeling gelden.

De keuze van de premieverdeling wordt opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden.

De verzekeringsnemer heeft steeds het recht om, mits naleving van de wettelijke bepalingen in verband met het risicoprofiel, voor zijn toekomstige premies:

- voor het tak 21-gedeelte, de rentevoet te kiezen uit het op dat moment geldende aanbod en deze keuze te wijzigen. De toekomstige premies kunnen daarbij niet verdeeld worden over meerdere rentevoeten.
- de premieverdeling over het tak 21-gedeelte en het tak 23-gedeelte te kiezen en deze keuze te wijzigen;
- het tak 23-beleggingsfonds te kiezen en deze keuze te wijzigen. Bij dergelijke wijziging wordt ook de volledige reserve opgebouwd in het tak 23-gedeelte overgedragen naar ditzelfde tak 23-beleggingsfonds (zie de bepalingen in punt 4. betreffende de overdracht van reserves).

De wijziging van de premieverdeling kan door middel van een door de verzekeringsnemer gedateerde en ondertekende brief, vergezeld van een kopie van de identiteitskaart van de verzekeringsnemer.

3.2. Toekenning van de premies

Voor het tak 21-gedeelte begint de kapitalisatie van de nettopremie vanaf haar registratie op een financiële rekening bij de maatschappij, maar niet voor de ingangsdatum van de overeenkomst.

Voor het tak 23-gedeelte gebeurt de aankoop van de eenheden van het gekozen beleggingsfonds tegen de eerste valorisatie die bekend gemaakt wordt vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst van de premie op een financiële rekening bij de maatschappij, maar niet voor de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst. Bij een wijziging van de premieverdeling gaat de wijziging ten vroegste in op de eerstvolgende onbetaalde premieervaldag.

De vaststelling van de inventariswaarde wordt uitgevoerd door de fondsbeheerder en is bindend voor alle partijen. De maatschappij behoudt zich het recht voor de valorisatiedag aan te passen indien, door uitzonderlijke omstandigheden, de waardebepaling van de beleggingsfondsen niet mogelijk is. De inventariswaarde wordt bekomen door de waarde van het fondsvermogen, na aftrek van de beheersvergoeding, kosten welke uit het beheer van het fonds kunnen voortvloeien (zoals vermeld in het beheersreglement) en eventuele belastingen, rechten en taksen, te delen door het aantal aanwezige

eenheden op de dag van waardering. Indien voor de berekening van de waarde van het fondsvermogen de in vreemde valuta uitgedrukte effecten of andere effecten moeten worden omgerekend, gaat de maatschappij uit van de laatst gekende middenkoers van die valuta, tenzij de maatschappij in het belang van de gezamenlijke partijen, het wenselijk oordeelt een andere koers te hanteren.

De maatschappij deelt minstens wekelijks de inventariswaarde mee aan de pers en vermeldt de inventariswaarde steeds in het jaarlijks overzicht van de polis.

4. OVERDRACHT VAN RESERVES

4.1. Overdracht van de reserve opgebouwd in het tak 23-gedeelte

De verzekeringsnemer kan steeds de volledige reserve van het tak 23-gedeelte van het ene beleggingsfonds overdragen naar het andere, een gedeeltelijke overdracht naar een ander beleggingsfonds is daarentegen niet mogelijk.

Hij kan de reserve ook geheel of gedeeltelijk overdragen naar het tak 21-gedeelte van de overeenkomst.

§1 Overdracht van reserve tussen tak 23-beleggingsfondsen

De verzekeringsnemer heeft het recht om op elk ogenblik de volledige tegenwaarde in EUR van de eenheden van zijn beleggingsfonds over te dragen naar een ander beleggingsfonds binnen het aangeboden gamma, mits naleving van de wettelijke bepalingen in verband met het risicoprofiel.

Hierbij worden de betreffende eenheden van het beleggingsfonds respectievelijk verkocht en aangekocht tegen de eerste inventariswaarde die bekend gemaakt wordt, vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de door de verzekeringsnemer ondertekende brief, vergezeld van een kopie van de identiteitskaart van de verzekeringsnemer.

§2. Overdracht van reserve van het tak 23-gedeelte naar het tak 21-gedeelte

De verzekeringsnemer heeft het recht om op elk ogenblik de volledige of gedeeltelijke tegenwaarde in EUR van de eenheden van zijn beleggingsfonds over te dragen naar het tak 21-gedeelte van zijn overeenkomst, mits naleving van de wettelijke bepalingen in verband met het risicoprofiel.

Hierbij worden de betreffende eenheden van het beleggingsfonds verkocht tegen de eerste inventariswaarde die bekend gemaakt wordt, vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de door de verzekeringsnemer gedateerde en ondertekende brief, vergezeld van een kopie van de identiteitskaart van de verzekeringsnemer. Bij een overdracht naar het tak 21-gedeelte wordt de gewaarborgde intrestvoet toegepast die geldig is op de dag waarop de overdracht wordt geacteerd.

§3. Kosten

De verzekeringsnemer kan éénmaal per kalenderjaar een gratis overdracht uitvoeren van reserve opgebouwd in het tak 23-gedeelte, daarna wordt bij elke overdracht een vergoeding aangerekend ten bedrage van 0,5% van de overgedragen reserve.

4.2. Overdracht van de reserve opgebouwd in het tak 21-gedeelte

§1 GEEN overdracht van reserve tussen tak 21-formules

Indien in het tak 21-gedeelte reserves opgebouwd worden aan verschillende intrestvoeten, kunnen deze reserves binnen dit gedeelte niet overgedragen worden naar een andere gewaarborgde intrestvoet.

§2. Overdracht van reserve van het tak 21-gedeelte naar het tak 23-gedeelte

De verzekeringsnemer kan, mits naleving van de wettelijke bepalingen in verband met het risicoprofiel, steeds de gedeeltelijke reserve van het tak 21-gedeelte overdragen naar het tak 23-gedeelte, een volledige overdracht naar het tak 23-gedeelte is daarentegen niet mogelijk.

Bij dergelijke overdracht dient er steeds minimum 20% van de totale reserve in het tak 21-gedeelte te blijven, deze 20% wordt beoordeeld op de dag waarop de overdracht wordt geacteerd.

Indien de reserve van het tak 21-gedeelte wordt gevormd met verschillende intrestvoeten, wordt het over te dragen bedrag evenredig per reserve samengesteld.

Het tak 21-gedeelte dat gekoppeld is aan een voorschot, kan niet overgedragen worden naar het tak 23-gedeelte.

De eenheden van het beleggingsfonds worden aangekocht tegen de eerste inventariswaarde die bekend gemaakt wordt, vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de door de verzekeringsnemer ondertekende brief, vergezeld van een kopie van de identiteitskaart van de verzekeringsnemer.

§3. Kosten

Voor deze overdracht worden volgende kosten toegepast: 5% op de overgedragen reserve, in de laatste vijf jaar daalt dit percentage telkens met 1% per jaar.

5. BEGUNSTIGDEN

De verzekeringsnemer wijst vrij de begunstigde(n) van het contract aan. Hij kan zolang de begunstiging niet werd aanvaard die aanstelling op elk ogenblik wijzigen, via een gedateerde en ondertekende brief.

Elke begunstigde mag het voordeel van dit contract aanvaarden. Om tegenstelbaar te zijn, moet een aanhangsel opgemaakt worden, ondertekend door de begunstigde die het voordeel aanvaardt, de verzekeringsnemer en de maatschappij. Vanaf dat moment kan de verzekeringsnemer het contract niet meer wijzigen en de rechten die voor hem uit het contract voortvloeien niet meer uitoefenen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de begunstigde die het voordeel van het contract heeft aanvaard.

6. BEDENKTIJD

De verzekeringsnemer heeft het recht om zijn contract op te zeggen binnen een termijn van 30 dagen vanaf de inwerkingtreding ervan. Indien het contract dient tot waarborg van een krediet, dan heeft de verzekeringsnemer het recht de overeenkomst, binnen de 30 dagen nadat hij vernomen heeft dat het krediet hem niet wordt toegekend, op te zeggen.

In beide gevallen moet de opzegging geschieden via een aangetekende brief, door een deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs. De datum van afgifte aan de post, de datum van de betekening of de datum vermeld op het ontvangstbewijs geldt als opzeggingsdatum. In voorkomend geval moet de verzekeringsnemer het exemplaar van de polis in zijn bezit naar de maatschappij opsturen of, bij gebrek hieraan, een ondertekende verklaring van verlies.

Voor het tak 21-gedeelte stort de maatschappij de betaalde premies terug verminderd met de bedragen die eventueel werden verbruikt om het risico te dekken.

Voor het tak 23-gedeelte stort de maatschappij de waarde van de toegekende eenheden terug, verhoogd met de betaalde instapkosten en verminderd met de bedragen die eventueel werden verbruikt om het risico te dekken. De waarde van de toegekende eenheden wordt berekend op basis van de eerste gekende valorisatie, ten vroegste één bankwerkdag volgend op de ontvangst van het officiële opzeggingsbericht.

7. WIJZIGING VAN DE OVEREENKOMST

De maatschappij kan eenzijdig geen enkele wijziging aanbrengen in de Algemene of in de Bijzondere Voorwaarden van de overeenkomst.

De verzekeringsnemer kan op elk ogenblik schriftelijk de aanpassing van zijn contract vragen. De maatschappij bevestigt elke aanpassing door het opstellen van nieuwe Bijzondere Voorwaarden of door het opstellen van een bijvoegsel aan de Bijzondere Voorwaarden.

8. STOPZETTING VAN DE PREMIEBETALING

Indien er geen betaling wordt geregistreerd voor een periode van één kalenderjaar of indien de verzekeringsnemer ons meldt dat hij geen premies meer zal betalen, zal de maatschappij geen betalingsuitnodiging meer versturen.

De overeenkomst wordt gereduceerd door het minimum kapitaal bij overlijden en de eventuele aanvullende waarborgen te handhaven en hiervoor de in het contract beschikbare reserve aan te wenden tot die is uitgeput. De beschikbare reserve bedraagt nooit meer dan de reserve die in het contract opgebouwd werd, rekening houdend met de verbruikte sommen. Op het moment van reductie wordt deze beschikbare

reserve verminderd met een reductievergoeding en een forfait van 75 EUR. Dit forfaitaire bedrag wordt in functie van het gezondheidsindexcijfer der consumptieprijsen (basis 1988 = 100) geïndexeerd. Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van reductie voorafgaat.

De reductievergoeding stemt overeen met de actuele waarde van de jaarlijkse kosten voor het algemeen beheer van het contract tot de oorspronkelijk voorziene einddatum, met een maximum van 0,5% van de actuele waarde van de reductiepremies. De reductiepremie is de contractueel voorziene premie verminderd met kosten voor productie, promotie en beheer.

De eventuele aanvullende waarborgen kunnen worden stopgezet, 30 dagen na een aangetekende brief verstuurd door de maatschappij aan de verzekeringsnemer. In dat geval, vervalt ieder recht op vergoeding wegens het opnieuw optreden van een vroegere arbeidsongeschiktheid.

Indien de totale reserve niet volstaat om het minimum kapitaal bij overlijden te handhaven zal de overeenkomst worden vernietigd. Dit zal slechts gebeuren na het verstrijken van een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de verzending van een aangetekende brief waarin de gevolgen van het niet betalen van premies worden vermeld. Indien de verzekeringsnemer ondertussen schriftelijk de afkoop heeft aangevraagd gelden de bepalingen met betrekking tot de afkoop.

De eventuele aannemende begunstigde zal verwittigd worden over de niet betaling van de premie. De aannemende begunstigde heeft het recht de premiebetaling uit te voeren binnen de termijn van dertig dagen, voorzien in deze bepaling.

9. TERUG IN VOEGE STELLING

Na afkoop van de overeenkomst en de uitbetaling van de afkoopwaarde, kan de verzekeringsnemer de overeenkomst terug in voege stellen indien hij een gedateerd en ondertekend schrijven richt aan de maatschappij binnen 3 maanden volgend op de uitbetaling van de afkoopwaarde. Voor het opnieuw in voege stellen, dient de verzekeringsnemer de volledige afkoopwaarde terug te storten.

Ingeval van reductie van de overeenkomst kan de verzekeringsnemer de overeenkomst terug in voege stellen binnen de drie jaar na de reductie en dit voor de op de datum van de reductie verzekerde bedragen. Deze wederinvoegstelling gebeurt door de betaling van de onbetaalde premies, eventueel verhoogd met de bijkomende premie, die berekend wordt op grond van de tarifaire grondslagen, zoals die gelden op het ogenblik van de wederinvoegstelling, en welke noodzakelijk is om eventuele tekorten aan te zuiveren.

De terug in voege stelling kan enkel gebeuren voor het tak 21-gedeelte van de spaarreserve. Het tak 23-gedeelte opgebouwd binnen de beleggingsfondsen kan niet terug in voege gesteld worden. Hiervoor kan enkel het aantal eenheden worden aangekocht op basis van de eenheidswaarde die bekend gemaakt wordt vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de aanvraag.

De terug in voege stelling van een contract is afhankelijk van de acceptatievoorwaarden die geldig zijn op dat ogenblik en gebeurt steeds volgens de op dat ogenblik geldende risicoselectie. De kosten van een eventueel geneeskundig onderzoek zijn ten laste van de verzekeringsnemer.

De terug in voege stelling moet in overeenstemming zijn met het risicoprofiel in navolging van de toepasselijke wettelijke bepalingen.

10. UITKERING VAN DE VERZEKERDE PRESTATIES

10.1. Uitkering bij leven op einddatum

Enige tijd voor de einddatum van de overeenkomst, zal de maatschappij de begunstigde bij leven uitnodigen om volgende documenten over te maken aan de maatschappij:

- 1) originele overeenkomst;
- 2) kopie identiteitskaart van de begunstigde bij leven (indien natuurlijk persoon);
- 3) elk document waarvan de maatschappij het voorleggen nodig acht voor de afhandeling van het dossier, bijvoorbeeld een kopie van de identiteitskaart van de verzekerde (indien de verzekerde verschillend is van de begunstigde bij leven);
- 4) ondertekende regelingskwitantie.

Binnen 30 dagen na ontvangst op de maatschappij van deze documenten, maar niet voor de einddatum van de overeenkomst, zal de waarde van de polis uitgekeerd worden.

Voor het tak 21-gedeelte is deze waarde gelijk aan de opgebouwde reserve op de einddatum van de overeenkomst, verhoogd met de verworven winstdeelname.

Voor het tak 23-gedeelte zal de waarde van de eenheden van het beleggingsfonds bepaald worden tegen de eerste valorisatie die bekend gemaakt wordt vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de ondertekende regelingskwitantie, maar niet voor de einddatum van de overeenkomst. De maatschappij kan door uitzonderlijke omstandigheden (zoals vermeld in het beheersreglement) de valorisatie van de waarde van de eenheden opschorten.

10.2. Uitkering bij overlijden voor de einddatum

Van zodra het overlijden gemeld wordt, zal aan de begunstigde(n) bij overlijden gevraagd worden om volgende documenten over te maken aan de maatschappij:

- 1) originele overeenkomst;
- 2) officieel uittreksel uit de overlijdensakte;
- 3) kopie van de identiteitskaart van de begunstigde(n) bij overlijden, indien deze met naam zijn aangeduid in de overeenkomst
OF een akte van bekendheid indien de begunstigde(n) bij overlijden niet bij naam werden aangeduid in de overeenkomst;
- 4) elk document waarvan de maatschappij het voorleggen nodig acht voor de afhandeling van het dossier, bijvoorbeeld een getuigschrift over de doodsoorzaak, opgesteld door de maatschappij en volledig in te vullen door de geneesheer die de verzekerde gedurende zijn laatste ziekte en/of op het ogenblik van overlijden verzorgd heeft.

Na ontvangst van deze documenten op de maatschappij zal een regelingskwitantie opgesteld en verstuurd worden naar de begunstigde(n). Binnen 30 dagen na ontvangst op de maatschappij van de ondertekende regelingskwitantie(s) zal de verzekerde prestatie bij overlijden uitgekeerd worden.

Voor het tak 21-gedeelte is deze prestatie gelijk aan de opgebouwde reserve, verhoogd met de verworven winstdeelname, op de datum van het overlijden.

Voor het tak 23-gedeelte zal de waarde van de eenheden van het beleggingsfonds bepaald worden tegen de eerste valorisatie die bekend gemaakt wordt vanaf ten vroegste één bankwerkdag na de kennisgeving aan de maatschappij van het overlijden, tenzij de waarde van de eenheden volgend op de dag van het overlijden lager is, in welk geval deze lagere waarde uitgekeerd wordt.

De maatschappij kan door uitzonderlijke omstandigheden (zoals vermeld in het beheersreglement) de valorisatie van de waarde van de eenheden opschorten.

10.3. Uitkering bij afkoop

De verzekeringsnemer kan op elk ogenblik de polis gedeeltelijke of volledig afkopen door middel van een door hem gedateerd en ondertekend schrijven. Men kan deze afkoop beperken tot het tak 21-gedeelte of het tak-23 gedeelte of de afkoop spreiden over de twee polisgedeelten.

Bij gedeeltelijke afkoop uit zowel het tak 21-gedeelte als het tak 23-gedeelte, moet bij de aanvraag vermeld worden hoe de gedeeltelijke afkoop gespreid moet worden over de verschillende polisgedeelten. Bij gebrek aan een keuze zal de afkoop proportioneel worden gerekend over de verschillende delen.

Bij gedeeltelijke afkoop uit het tak 21-gedeelte dient er, op het ogenblik van de afkoop, minstens een saldo van 20% van de totale reserve over te blijven in het tak 21-gedeelte.

Bij volledige afkoop wordt het contract beëindigd door uitbetaling van de afkoopwaarde van de opgebouwde reserves. Bij afkoop van de polis binnen de maand volgend op een reductie, wordt het forfaitaire bedrag bedoeld in artikel 8 bij de reserve gevoegd.

Indien het contract vóór de einddatum wordt afgekocht, wordt er een afkoopvergoeding afgehouden.

Deze afkoopvergoeding is niet hoger dan het maximum van:

- de volgende twee bedragen:
  - 5 % berekend op de afkoopwaarde van het desbetreffende tak 21- en/of tak 23-gedeelte.
Deze vergoeding neemt de laatste 5 jaar telkens af met 1% per jaar.

- een forfaitair bedrag van 75 EUR, geïndexeerd in functie van de gezondheidsindex der consumptieprijzen (basis 1988 = 100). Het indexcijfer dat in aanmerking moet worden genomen is dat van de tweede maand van het trimester dat de datum van afkoop voorafgaat.
- 5 % berekend op de afkoopwaarde, indien de afkoop enkel in het tak 23-gedeelte gebeurt. Deze vergoeding neemt de laatste 5 jaar telkens af met 1% per jaar.

Voor het tak 21-gedeelte wordt de afkoopwaarde berekend op de datum van ontvangst van de schriftelijke aanvraag.

Bij het tak 23-gedeelte zal de waarde van de eenheden bepaald worden tegen de eerste valorisatie die bekend gemaakt wordt vanaf ten vroegste één bankwerkdag na ontvangst bij de maatschappij van de aanvraag tot afkoop. De maatschappij kan door uitzonderlijke omstandigheden (zoals vermeld in het Beheersreglement) de opname van de waarde van de eenheden opschorten.

Na ontvangst van het verzoek tot afkoop zal de maatschappij de verzekeringsnemer uitnodigen om haar de volgende documenten over te maken:

- 1) originele overeenkomst (bij volledige afkoop);
- 2) kopie identiteitskaart van de verzekeringsnemer (indien natuurlijk persoon);
- 3) elk ander document waarvan de maatschappij het voorleggen mocht nodig achten, bijvoorbeeld akkoord met de afkoop van de overeenkomst vanwege de eventuele aannemende begunstigde;
- 4) ondertekende afkoopkwitantie.

Binnen 30 dagen na ontvangst op de maatschappij van deze documenten, zal de afkoopwaarde uitgekeerd worden.

10.4. Uitkering bij voorschot

Een voorschot kan enkel verkregen worden voor het tak 21-gedeelte.

Tenzij een wettelijke regeling zich ertegen verzet, kan de verzekeringsnemer op elk ogenblik een voorschot opnemen volgens de modaliteiten vermeld in het contract van voorschot en mits inpandgeving van de originele overeenkomst.

Het maximaal toegestane voorschot is hoogstens het gedeelte van de afkoopwaarde, dat bij afkoop van de overeenkomst onmiddellijk zou kunnen uitbetaald worden, rekening houdend met eventuele wettelijke afhoudingen en verminderd met één jaar interestvergoeding.

10.5. Algemene bepalingen bij uitkering

Er wordt geen interest vergoed voor vertraging in uitbetaling ingevolge een omstandigheid onafhankelijk van de wil van de maatschappij.

Indien de maatschappij in het kader van een wettelijke verplichting overgaat tot onderzoek of het risico zich heeft voorgedaan, of de dekking verworven is, of de begunstigten moet opsporen, dan heeft zij het recht de hieraan verbonden kosten aan te rekenen en in te houden op de uitkering.

11. SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE HET TAK 23-BELEGINGSFONDS

11.1. Beheerskosten van het beleggingsfonds

De details over beheersvergoeding alsmede de kosten welke uit het beheer van het fonds kunnen voortvloeien, zoals die van bewaring van effecten, administratie, jaarverslagen, publicaties, en dergelijke worden in het Beheersreglement vermeld. Bovenstaande vergoedingen en kosten, vermeerderd met de eventuele belastingen, rechten en taksen geheven ten laste van het fonds, zijn begrepen in de inventariswaarde van het beleggingsfonds.

De pensioeninstelling behoudt zich het recht voor om de beheersvergoeding te herzien zoals beschreven in het Beheersreglement.

11.2. Valorisatie van het beleggingsfonds

De maatschappij legt op elke valorisatiedag de inventariswaarde vast op basis van de netto-inventariswaarde van de componenten van het beleggingsfonds de bankwerkdag voordien.

De maatschappij mag de berekening van de waarde van de eenheden, en bijgevolg ook de beleggings-, afkoop- en overdrachtverrichtingen, voorlopig opschorten:

- wanneer een beurs of een markt, waar een aanzienlijk deel van de activa van het beleggingsfonds is genoteerd of wordt verhandeld, of een belangrijke wisselmarkt waarop deviezen, waarin de waarde van de netto-activa is uitgedrukt, worden genoteerd of verhandeld, gesloten is om een andere reden dan wettelijke vakantie of wanneer de transacties er opgeschort zijn of aan beperkingen worden onderworpen;
- wanneer de toestand zo ernstig is dat de fondsbeheerder de tegoeden en/of verplichtingen niet correct kan waarderen, er niet normaal kan over beschikken of dit niet kan doen zonder de belangen van de verzekeringsnemers of begunstigden van het fonds ernstig te schaden;
- wanneer de fondsbeheerder niet in staat is fondsen te transfereren of transacties te verwezenlijken tegen een normale prijs of wisselkoers of wanneer beperkingen zijn opgelegd aan de wisselmarkten of financiële markten;
- bij een substantiële opname van het fonds die meer is dan 80% van de waarde van het fonds of hoger is dan 1,25 miljoen EUR;

Als die opschorting voortduurt, licht de maatschappij de verzekeringsnemers via de pers of via enig ander geschikt geacht middel in. De aldus opgeschorte verrichtingen zullen uiterlijk de zevende bankwerkdag na het einde van deze opschorting worden uitgevoerd.

11.3. Vereffening of fusie van een beleggingsfonds

De maatschappij behoudt zich het recht voor om een of meer interne fondsen te vereffenen of te fusioneren, zoals beschreven in het beheersreglement.

In dat geval zult u de mogelijkheid hebben om, kosteloos, onder de voorwaarden die u op dat ogenblik zullen worden meegedeeld en mits eventuele fiscale heffingen, de inventariswaarde van dit inventariswaarde van dit intern fonds, ofwel over te dragen naar het tak 21-gedeelte of naar een of meer andere interne fondsen die wij u voorstellen, ofwel op te nemen.

12. OVERDRACHT VAN DE RECHTEN BIJ OVERLIJDEN VAN DE VERZEKERINGSNEMER

Indien de polis onderschreven is door één verzekeringsnemer draagt hij bij zijn overlijden, voor zover de polis door dit overlijden niet volledig wordt uitgekeerd, al zijn rechten en plichten onverkort over aan de verzekerde (die hierdoor verzekeringsnemer wordt).

Indien de polis door 2 verzekeringsnemers onderschreven is, draagt de verzekeringsnemer die eerst overlijdt, voor zover de polis door dit overlijden niet volledig wordt uitgekeerd, zijn rechten en plichten onverkort over aan de andere verzekeringsnemer.

Van de bepalingen in dit artikel kan afgeweken worden in de Bijzondere Voorwaarden.

Hoofdstuk 4. Omvang van de waarborg in geval van overlijden

---

13. WERELDWIJDE WAARBORG

Het overlijdensrisico is gewaarborgd over de hele wereld, ongeacht de oorzaak ervan onder voorbehoud van de bepalingen in dit hoofdstuk.

14. UITGESLOTEN RISICO'S

Bij de in deze bepaling uitgesloten risico's betaalt de maatschappij de opgebouwde spaarreserve, berekend op de dag van het overlijden. De maatschappij zal echter geen enkel bedrag uitkeren aan die begunstigde die opzettelijk het overlijden van de verzekerde heeft veroorzaakt of ertoe aangespoord heeft.

14.1. Zelfmoord van de verzekerde

De zelfmoord van de verzekerde is slechts gewaarborgd indien die plaats heeft na het eerste jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst of van de terug in voege stelling van de overeenkomst. Voor iedere verhoging van de verzekerde prestaties bij overlijden is de zelfmoord

gewaarborgd indien die plaats heeft na het eerste jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van de nieuwe bijzondere voorwaarden of het bijvoegsel van de verhoging.

14.2. Opzettelijk feit

Het overlijden van de verzekerde veroorzaakt door een opzettelijke daad of op aansporen van een persoon die belang heeft bij de uitkering is niet gewaarborgd. Een opzettelijke daad is een daad die gesteld wordt met de bedoeling om letselschade toe te brengen aan de verzekerde.

Indien de begunstigde slechts aangewezen is voor een gedeelte van de verzekerde prestatie, wordt deze bepaling slechts toegepast op het overeenkomstig gedeelte van de overeenkomst.

14.3. Luchtvaart

Het overlijden van de verzekerde aan de gevolgen van een ongeval met een luchtvaartuig waarop hij inscheepte als passagier is niet gewaarborgd, wanneer het een toestel betreft:

- dat geen vliegvergunning heeft voor het vervoer van personen of goederen;
- van een luchtmacht; het overlijden wordt evenwel gewaarborgd wanneer het een toestel betreft dat op het ogenblik van het ongeval bestemd was voor personenvervoer;
- dat producten met strategische kenmerken vervoert in streken waar vijandelijkheden aan de gang zijn of opstand heerst;
- dat zich voorbereidt tot of deelneemt aan een sportwedstrijd;
- dat proefvluchten uitvoert;
- van het type "ultra-licht gemotoriseerd".

14.4. Oproer

Er wordt geen waarborg verleend voor het overlijden als gevolg van oproer, burgerlijke onlusten, alle collectieve gewelddaden van politieke, ideologische of sociale aard, al of niet gepaard gaande met opstand tegen de overheid of tegen welke gevestigde macht ook, indien de verzekerde er op vrijwillige en actieve wijze deel aan heeft genomen.

14.5. Oorlog

Er wordt geen waarborg verleend voor het overlijden veroorzaakt noch door oorlog of gelijkaardige feiten, noch door burgeroorlog. Deze uitsluiting wordt tot ieder overlijden uitgebreid, van welke oorzaak ook, wanneer de verzekerde aan de vijandelijkheden actief deelneemt. Dit risico kan evenwel gewaarborgd worden door een bijzondere overeenkomst, mits verantwoording door de omstandigheden en instemming van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten.

15. BIJZONDERE UITGAVEN

Er worden geen bijkomende kosten aangerekend voor bijzondere uitgaven veroorzaakt door toedoen van de verzekeringsnemer, van de verzekerde of van de begunstigde.

Hoofdstuk 5. Speciale clausules

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn enkel van toepassing indien ze uitdrukkelijk vermeld zijn in de bijzondere voorwaarden.

16. INDEXATIE

De verzekeringsnemer heeft het recht om de overeenkomst eenmaal per jaar aan te passen aan de economische evolutie. Voor de bepaling van de verhoging van de spaarreserve ten gevolge van de indexatie van de premie wordt rekening gehouden met de tarieven in voege bij de maatschappij op datum van de verhoging, evenals de leeftijd van de verzekerde en de nog te lopen duur van het contract op het ogenblik van aanpassing. De maatschappij kan een voorstel tot indexatie aanbieden. De verzekeringsnemer kan dit voorstel steeds weigeren.

17. AANVULLENDE ONGEVALLLENVERZEKERING

17.1. Waarborgen

De maatschappij verbindt er zich toe de in de bijzondere voorwaarden verzekerde prestaties uit te keren ingeval de verzekerde het slachtoffer wordt van een lichamelijk ongeval. Als ongeval wordt uitsluitend aanzien iedere plotselinge en abnormale gebeurtenis die veroorzaakt wordt door een van buiten komende kracht. Voor zover het overlijden van de verzekerde rechtstreeks het gevolg is van een ongeval en zich

voordoet binnen één jaar na het ongeval, betaalt de maatschappij de verzekerde prestatie aan de begunstigde bij overlijden.

Bij volledige en bestendige invaliditeit van de verzekerde wordt de verzekerde prestatie uitbetaald aan de begunstigde bij leven. De bestendige invaliditeit zal vastgesteld worden na heling van de letsels en ten laatste één jaar na het ongeval. Dit gebeurt op basis van de Europese Schaal ter bepaling van de graad van lichamelijke en geestelijke invaliditeit. Daarbij zal geen rekening gehouden worden met het uitgeoefende beroep. Een bestendige invaliditeit van 67 % of meer wordt als volledig beschouwd.

17.2. Beperkingen van de waarborgen

De verzekering waarborgt niet:

- a. ziekten, ook diegene die een uitwendige oorzaak hebben;
- b. gevolgen van de invloed van het klimaat. De ongevallen veroorzaakt door bliksem en de verzwarende van de letsels van een gewaarborgd ongeval door de invloed van het klimaat, zijn echter gewaarborgd;
- c. ongevallen veroorzaakt of mogelijk geworden door ziekte, ziekelijke toestand of gebrekkigheid, of door een andere abnormale lichaams- of geestesgesteldheid van de verzekerde;
- d. de zelfmoord of de poging tot zelfmoord van de verzekerde.

Gelden niet als een gewaarborgd ongeval, de ongevallen die ontstaan, bevorderd of verergerd worden door de grove schuld van de verzekerde, de verzekeringsnemer, de begunstigde of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkering.

Als grove schuld wordt in aanmerking genomen:

- elke daad gesteld met opzet of met goedvinden van de verzekerde, de verzekeringsnemer, de begunstigde of een ander persoon die belang heeft bij de uitkering;
- elke deelname aan misdrijven, wantoestanden of vechtpartijen al dan niet het gevolg zijnde van provocerend gedrag of twist, met uitzondering van de gevallen van wettige zelfverdediging;
- kennelijk roekeloze daden, behalve bij redding van personen of goederen; zelfverminking alsook alle behandelingen of bewerkingen die de verzekerde op zichzelf zou toepassen, behalve de daden van normale persoonlijke verzorging;
- het onder invloed zijn van alcoholische drank of verdovende middelen of van geneesmiddelen, behalve indien er geen oorzakelijk verband bestaat tussen deze toestand en het schadegeval.

De verzekering waarborgt niet de ongevallen:

- a. mogelijk geworden door oorlog of een daarmee overeenstemmende toestand;
- b. die direct of indirect het gevolg zijn van oproer of gewelddaden, behalve wanneer kan aangetoond worden dat de verzekerde hieraan niet actief deelnam of dat hij zich in staat van wettelijke zelfverdediging bevond;
- c. als gevolg van een ramp te wijten aan de nucleaire radioactiviteit;
- d. gebeurd tijdens of als gevolg van een medische of heelkundige behandeling, tenzij die het gevolg is van een verzekerd ongeval;
- e. veroorzaakt door misbruik van alcohol, verdovende middelen of geneesmiddelen, eender welke vorm van toxicomanie of alcoholisme.

17.3. Uitbreidingen van de waarborg

a. Euthanasie

De verzekering waarborgt het overlijden van de verzekerde in gevolge de euthanasie toegepast wegens een zware en ongeneeslijke aandoening die het rechtstreekse gevolg is van een ongeval dat gewaarborgd is in dit contract. Het overlijden in gevolge euthanasie dat niet voldoet aan deze voorwaarden valt buiten de waarborg.

b. Bijzondere risico's

Mits uitdrukkelijk bedongen in de bijzondere voorwaarden, waarborgt de verzekering eveneens:

1. het gebruik van machines, andere dan de gebruikelijke huishoudelijke en knutseltoestellen;
2. kennelijk gevaarlijke beroepsactiviteiten zoals onder meer werken op grote hoogten (meer dan vijftien meter), bouw- of afbraakwerken, afdalen in mijnen of groeven, alle werkzaamheden te water of onder water, het gebruik of behandelen van bijtende producten, het gebruik van X-stralen of radio-isotopen en het snoeien of vellen van hoogstammige bomen;

3. het gebruik van luchtvaartuigen, behalve reizen ondernomen als betalend passagier van een vliegtuig of helikopter ingericht om personen te vervoeren;
4. de bezoldigde beoefening van om het even welke sporttak, met inbegrip van de voorbereidende oefeningen hierop;
5. de beoefening van alle gevechtssporten en van andere gevaarlijke sporten zoals: sport of zweefvliegen, deltaplane, sprongen vanaf grote hoogten, alpinisme, bobslee, skeleton, skispringen, skiën in competitie, hindernisspringen te paard, paardenkoersen, polo, speleologie, onderzeese verkenningstochten, diepzeeduiken, rafting, rugby;
6. het gebruik, als bestuurder, passagier of bemanningslid van elk voertuig van welke aard ook, dat deelneemt aan sportproeven, - competities of – wedstrijden , of aan de voorbereiding ervan.

17.4. Beperkingen van de vergoeding

Bij het vaststellen van de graad van de invaliditeit zal alleszins in mindering worden gebracht het percentage te wijten aan reeds vóór het ongeval bestaande invaliditeit of aan ziekten of ziekelijke toestanden.

Wanneer de graad van de bestendige invaliditeit kan verminderd worden door een heelkundige ingreep, een speciale behandeling of het dragen van een prothese en de verzekerde weigert zich hieraan te onderwerpen, kan de maatschappij de uitkering beperken ten belope van het door haar geleden nadeel.

De verzekerde prestaties bij overlijden en bestendige invaliditeit mogen nooit worden samengevoegd.

17.5. Territoriale waarborg

De verzekering geldt over de gehele wereld, voor zover de verzekerde zijn woonplaats en zijn gebruikelijke verblijfplaats in België heeft. De graad van de bestendige invaliditeit voortvloeiend uit een gewaarborgd ongeval dient nochtans uitsluitend in België vastgesteld te worden.

17.6. Verplichtingen

§1. Bij ongeval

Elk ongeval met dodelijke afloop moet binnen vierentwintig uur door de begunstigen worden gemeld, hetzij per telefoon, e-mail of telefax. Bij laattijdige aangifte kan de maatschappij haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel, tenzij het bewijs wordt geleverd dat de aangifte van het schadegeval zo snel dit redelijkerwijs mogelijk was, werd ingediend.

De maatschappij kan bijkomende inlichtingen vragen of op haar kosten een autopsie laten uitvoeren. In voorkomend geval zal de maatschappij de resultaten afwachten alvorens een standpunt in te nemen over het al dan niet gewaarborgd zijn van de schade. Indien aan één van deze verplichtingen niet voldaan wordt, kan de maatschappij haar tussenkomst verminderen met het door haar geleden nadeel.

Elk ongeval dat een volledige bestendige invaliditeit kan veroorzaken moet door de verzekerde, verzekeringsnemer of begunstigde binnen acht dagen aan de maatschappij aangegeven worden per aangetekende brief. Deze aangifte dient gestaafd te worden door een gedetailleerd attest van de behandelende geneesheer dat door de verzekerde aan de raadsgeneesheer wordt bezorgd. De aangifte zal nog worden aanvaard indien zij om een geldige reden later wordt gedaan, maar dit op zijn laatst één jaar na het ongeval.

Alle maatregelen om de genezing te bespoedigen dienen onmiddellijk getroffen te worden. Zodra zijn toestand het toelaat, is de verzekerde verplicht gevolg te geven aan iedere oproep van de medisch adviseur van de maatschappij.

§2. Bij gebrekkigheid of ernstige ziekte

Indien de verzekerde getroffen wordt door een gebrekkigheid of ernstige ziekte, dient dit zo spoedig mogelijk aan de maatschappij te worden gemeld per aangetekende brief.

17.7. Duur van de verzekering

1. De verzekering kan op ieder moment onafhankelijk van de hoofdverzekering worden stopgezet.
2. De verzekering eindigt van rechtswege op het ogenblik dat de hoofdverzekering een einde neemt door afkoop, overlijden, vernietiging, uitloop, reductie of omzetting. Zij heeft geen afkoopwaarde.
3. De verzekering eindigt van rechtswege ten laatste op de eerste jaarlijkse vervaldag volgend op de 65ste verjaardag van de verzekerde.
4. De verzekering eindigt van rechtswege zodra de verzekerde niet langer zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats in België heeft.

17.8. Wijziging van het tarief en de voorwaarden

Wanneer de maatschappij een tariefwijziging doorvoert, kan de verzekeringsnemer de overeenkomst opzeggen. De tariefwijziging wordt medegedeeld ten minste 4 maanden voor de jaarlijkse vervaldag van de overeenkomst en kan binnen de maand na de kennisgeving opgezegd worden met een aangetekende brief. Indien de tariefwijziging binnen de 4 maanden voor de jaarlijkse vervaldag wordt meegedeeld, dan kan de verzekeringsnemer opzeggen binnen een termijn van drie maanden na de kennisgeving.

18. AANVULLENDE VERZEKERINGEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID I1 EN/OF I2

18.1. Waarborgen

Premieteruggave I1

De maatschappij verbindt er zich toe over te gaan tot de in de bijzondere voorwaarden verzekerde premieruggave I1 wanneer de verzekerde wegens ziekte of ongeval een arbeidsongeschiktheid oploopt, waarvan de duur de overeengekomen eigen-risicotermijn overschrijdt. De begunstigde van de premieruggave I1 is de verzekeringsnemer.

Jaarlijkse rente I2

Wanneer de verzekerde wegens ziekte of ongeval een arbeidsongeschiktheid oploopt waarvan de duur de overeengekomen eigen-risicotermijn overschrijdt, keert de maatschappij de in de bijzondere voorwaarden bepaalde jaarrente I2 uit met als doel het door de verzekerde geleden inkomstenverlies te vergoeden. De begunstigde van de jaarlijkse rente I2 is de verzekeringsnemer.

Ziekte

Iedere aantasting van de gezondheid door een andere oorzaak dan een ongeval en vastgesteld door een arts die wettelijk gemachtigd is in België zijn praktijk uit te oefenen.

Ongeval

Plotse en onvoorzienbare gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van de verzekerde en/of iedere andere persoon die bij de verzekering belang heeft, waarbij de verzekerde, met onmiddellijke uitwerking, een geneeskundig vast te stellen lichamelijk letsel oploopt te wijten aan een uitwendige oorzaak.

Arbeidsongeschiktheid

De gedeeltelijke of volledige ongeschiktheid om beroepswerkzaamheden te verrichten in gevolge de aantasting van de fysieke of psychische integriteit van de verzekerde. Arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op medische gronden.

Eigen-risicotermijn

Periode tijdens dewelke geen uitkering plaatsvindt voor een gewaarborgde arbeidsongeschiktheid.

Om recht te verkrijgen op de verzekerde prestaties en om dat recht te behouden, moet de arbeidsongeschiktheid minstens 25% bedragen. De verdere verwijzing naar de fysiologische ongeschiktheid dient enkel om het bedrag van de toe te kennen uitkering te bepalen.

De verzekerde prestaties worden uitgekeerd in verhouding tot de arbeidsongeschiktheidsgraad. Deze zal niet lager zijn dan de graad van fysiologische ongeschiktheid, tenzij anders vermeld in de bijzondere voorwaarden.

Een fysiologische ongeschiktheid of een arbeidsongeschiktheid van 67% of meer, wordt gelijkgesteld met een ongeschiktheid van 100%.

Bij het ingaan van de verzekerde prestaties verkrijgt de verzekeringsnemer eveneens het recht op proportionele terugbetaling van de premie van de aanvullende verzekering arbeidsongeschiktheid.

De graad van de fysiologische ongeschiktheid wordt bepaald bij medische beslissing onder verwijzing naar de Europese Schaal ter bepaling van de graad van lichamelijke en geestelijke invaliditeit.

De arbeidsongeschiktheidsgraad wordt eveneens vastgesteld door de betrokken geneesheren, tijdens het eerste jaar arbeidsongeschiktheid evenredig aan het verlies van de fysieke of psychische geschiktheid van de verzekerde tot het uitoefenen van de beroepsactiviteiten van de verzekerde vermeld in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst. Vanaf het tweede jaar wordt de arbeidsongeschiktheidsgraad uitsluitend vastgesteld evenredig aan het verlies van de fysieke of psychische geschiktheid van de verzekerde tot het uitoefenen van om het even welke beroepsactiviteit die overeenstemt met zijn sociale toestand, met zijn kennis en vaardigheden. Andere economische criteria worden niet in aanmerking genomen.

18.2. Eigen-risicotermijn

Voor elke vergoedbare periode van arbeidsongeschiktheid wordt een eigen-risicotermijn vastgesteld waarvan de duur in de bijzondere voorwaarden is vastgelegd. Indien deze eigen-risicotermijn korter is dan 365 dagen, wordt deze vanaf de leeftijd van 60 jaar op 365 dagen gebracht voor arbeidsongeschiktheid die door ziekte wordt veroorzaakt.

De eigen-risicotermijn begint op de dag die door de artsen wordt aangeduid als die van de aanvang van de arbeidsongeschiktheid. De arbeidsongeschiktheid ondergaan vóór het verstrijken van de eigen-risicotermijn wordt niet vergoed. Er zal nooit een nieuwe eigen-risicotermijn worden toegepast na het einde van een vorige arbeidsongeschiktheidsperiode waarover vergoeding werd uitgekeerd:

- wanneer bij de verzekerde binnen de 3 maanden een arbeidsongeschiktheid optreedt ten gevolge van een reeds vroeger gewaarborgd ongeval of ziekte;
- bij verwijdering van osteosynthesemateriaal, d.w.z. mechanische hulpmiddelen, zoals schroeven, platen, nagels of metaaldraden waarmee heelkundige breukfragmenten van beenderen aan elkaar worden gezet.

18.3. Uitkering van de verzekerde prestaties

Bij een arbeidsongeschiktheid vanaf 67% wordt aan de begunstigde per dag 1/365ste deel van de verzekerde prestatie toegekend. Bij een arbeidsongeschiktheid van minder dan 67% is de uitgekeerde prestatie evenredig aan de arbeidsongeschiktheidsgraad.

De prestatie is betaalbaar per maand voor het eerst dertig dagen na het verstrijken van de eigen-risicotermijn. De uitkering houdt op met een proportionele regeling in functie van het aantal kalenderdagen aan het einde van de arbeidsongeschiktheid die recht geeft op uitkering en op zijn laatst wanneer de verzekeringsperiode is afgesloten of de polis geannuleerd wordt. In ieder geval vervalt het recht op uitkering van zodra de verzekerde een wettelijk pensioen ontvangt, zelfs indien de eigenlijke pensioenrechten om eender welke reden tijdelijk werden geschorst.

18.4. Beperkingen van de waarborgen

1. Zijn niet in de waarborg begrepen, de arbeidsongeschiktheden die ontstaan, bevorderd of verergerd worden door de grove schuld van de verzekerde, de verzekeringsnemer, de begunstigde of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkering.

Als grove schuld wordt in aanmerking genomen:

- elke daad gesteld met opzet of met goedvinden van de verzekerde, de verzekeringsnemer, de begunstigde of een ander persoon die belang heeft bij de uitkering;
- elke deelname aan misdrijven, wantoestanden of vechtpartijen al dan niet het gevolg zijnde van provocerend gedrag of twist, met uitzondering van de gevallen van wettige zelfverdediging;
- kennelijk roekeloze daden, behalve bij redding van personen of goederen; zelfverminking alsook alle behandelingen of bewerkingen die de verzekerde op zichzelf zou toepassen, behalve de daden van normale persoonlijke verzorging;
- het onder invloed zijn van alcoholische drank of verdovende middelen of van geneesmiddelen, behalve indien er geen oorzakelijk verband bestaat tussen deze toestand en het schadegeval.

2. Zijn evenmin in de waarborg begrepen, de arbeidsongeschiktheden die ontstaan, bevorderd of verergerd worden door:

- elke poging tot zelfmoord van de verzekerde;
- subjectieve stoornissen zonder objectieve symptomen of zonder medisch aantoonbare ondergrond;
- psychische stoornissen.

De volgende limitatieve lijst van psychische aandoeningen valt echter binnen de waarborg indien de diagnose gesteld is door een erkend psychiater en voldoet aan de criteria voorzien in de Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition (= DSM-IV) of zijn latere versies:

- majeure depressie,
- bipolaire stoornis,
- psychotische stoornis,
- schizofrenie,
- gegeneraliseerde angststoornis,
- dissociatieve stoornis,
- obsessief-compulsieve stoornis,
- anorexia
- boulimia nervosa.

Indien de verzekerde, wegens CVS (chronisch vermoeidheidssyndroom) of fibromyalgie, een arbeidsongeschiktheid oploopt, wordt de rente uitgekeerd gedurende maximum 700 dagen, cumulatief geteld over de looptijd van het contract.

- esthetische ingrepen, van welke aard ook;
- een ramp te wijten aan de nucleaire radioactiviteit;
- oorlog of een daarmee overeenstemmende toestand;
- oproer of gewelddaden (direct of indirect), behalve wanneer kan aangetoond worden dat de verzekerde hieraan niet actief deelnam of dat hij zich in staat van wettelijke zelfverdediging bevond;
- het hanteren van wapens en springstoffen of deelname aan militaire prestaties;
- misbruik van alcohol, verdovende middelen of geneesmiddelen, eender welke vorm van toxicomanie of alcoholisme.

18.5. Uitbreidingen van de waarborg

a. Zwangerschap en bevalling

Indien de verzekerde tengevolge van een zwangerschap of bevalling meer dan 3 maanden na de bevalling geheel of gedeeltelijk ongeschikt is op fysieke of psychische gronden om zijn beroepswerkzaamheden te verrichten, verleent de maatschappij de waarborg vanaf de vierde maand na de bevalling.

Een *pathologische zwangerschap* is, onverminderd de bepalingen in verband met de eigen - risicotermijn, wel onmiddellijk gewaarborgd, voor zover de stopzetting of vermindering van de werkzaamheden niet het gevolg is van *ongezonde werkzaamheden*.

Pathologische zwangerschap

De zwangerschapsverwikkelingen, zowel uit hoofde van de verzekerde als van haar foetus, tengevolge van een ziekelijke of afwijkende toestand.

Ongezonde werkzaamheden

Werkzaamheden met blootstelling aan een beroepsrisico waardoor een al dan niet potentieel gevaar optreedt voor moeder en/of foetus zoals erkend in de wettelijke regeling op de moederschapsbescherming. Deze werkzaamheden omvatten ondermeer:

- werkzaamheden met scheikundige stoffen;
- werkzaamheden met infectieuze agentia;
- werkzaamheden met ioniserende stralingen;
- werkzaamheden met cytostatica (zoals bv. bij anti-kankermiddelen);
- werkzaamheden met tillen van lasten;
- werkzaamheden in hoge temperaturen;
- werkzaamheden met nachtarbeid;

b. Bijzondere waarborgen

Mits uitdrukkelijk bedongen in de bijzondere voorwaarden, waarborgt de verzekering eveneens:

1. kennelijk gevaarlijke beroepsactiviteiten zoals onder meer werken op grote hoogten (meer dan vijftien meter), bouw- of afbraakwerken, afdalen in mijnen of groeven, alle werkzaamheden te water of onder water, het gebruik of behandelen van bijtende producten, het gebruik van X-stralen of radio-isotopen en het snoeien of vellen van hoogstammige bomen;
2. het gebruik van luchtvaartuigen, behalve reizen ondernomen als betalend passagier van een vliegtuig of helikopter ingericht om personen te vervoeren;
3. de bezoldigde beoefening van om het even welke sporttak, met inbegrip van de voorbereidende oefeningen hierop;
4. de beoefening van alle gevechtssporten en van andere gevaarlijke sporten zoals: sport of zweefvliegen, deltaplane, sprongen vanaf grote hoogten, alpinisme, bobslee, skeleton, skispringen, skiën in competitie, hindernisspringen te paard, paardenkoersen, polo, speleologie, onderzeese verkenningstochten, diepzeeduiken, rafting, rugby;
5. het gebruik, als bestuurder, passagier of bemanningslid van elk voertuig van welke aard ook, dat deelneemt aan sportproeven, - competities of - wedstrijden, of aan de voorbereiding ervan.

18.6. Vaststelling van de vergoeding

De omvang van de vergoeding en de periode waarover zij wordt toegekend, worden vastgesteld en meegedeeld aan de verzekerde op basis van de medische en feitelijke gegevens die ter beschikking staan van de maatschappij. De verzekerde levert op verzoek van de maatschappij de nodige bewijsstukken van zijn beroepsinkomsten.

De verzekerde wordt geacht deze grondslagen als juist te aanvaarden, tenzij hij binnen 30 dagen na ontvangst van de mededeling door de maatschappij, aan haar zijn gemotiveerde bezwaren heeft kenbaar gemaakt.

Te allen tijde hebben zowel de verzekerde als de maatschappij het recht de arbeidsongeschiktheidsgraad aan een herziening te onderwerpen.

18.7. Territoriale waarborg

De verzekering geldt over de gehele wereld, voor zover de verzekerde zijn woonplaats en zijn gebruikelijke verblijfplaats in België heeft. De waarborg wordt in het buitenland echter slechts verleend voor zover de maatschappij de nodige controle kan uitoefenen.

18.8. Aangifte

De verzekerde, de verzekeringsnemer of ieder ander persoon die belang heeft bij de uitkering moet iedere ziekte of ongeval waardoor een arbeidsongeschiktheid wordt veroorzaakt of zou kunnen worden veroorzaakt aan de maatschappij aangeven, op het hiertoe door de maatschappij ter beschikking gestelde formulier, dit binnen 30 dagen na het begin van de ziekte of na het ongeval en in ieder geval zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk is. Deze aangifte dient zo vlug mogelijk te worden gedaan met opgave van alle nodige gegevens. De verzekerde bezorgt de geneeskundige verklaringen van de behandelende arts aan de adviserende arts van de maatschappij, met vermelding van de oorzaken, aard, graad en vermoedelijke evolutie van de arbeidsongeschiktheid.

De aangifte zal nog worden aanvaard indien zij om een geldige reden later wordt gedaan, maar dit op zijn laatst één jaar na het begin van de ziekte of na het ongeval. Zo de maatschappij het bewijs levert dat zij door de laattijdigheid van de aangifte enig nadeel heeft geleden, zal de eigen-risicotermijn pas ingaan op de dag waarop de maatschappij effectief in kennis werd gesteld van de ziekte of ongeval.

18.9. Stopzetting van het beroep, wijziging beroep, inkomen of sociaal statuut

Meldingsplicht

De verzekeringsnemer of de verzekerde is verplicht de maatschappij vooraf te melden, wanneer:

- de verzekerde ophoudt zijn in de bijzondere voorwaarden vermelde beroep daadwerkelijk uit te oefenen;
- de verzekerde een ander beroep gaat uitoefenen;

- de aan het gemelde beroep verbonden werkzaamheden veranderen
- het inkomen van de verzekerde wijzigt
- het sociale zekerheidsstatuut van de verzekerde wijzigt

Gevolgen van de stopzetting van de beroepsactiviteit

Als de verzekerde ophoudt zijn beroep of bedrijf daadwerkelijk uit te oefenen om een andere reden dan omwille van een gewaarborgde economische arbeidsongeschiktheid, eindigt de verzekering. Zodra de verzekerde een wettelijk pensioen ontvangt, eindigt de verzekering zelfs indien de eigenlijke pensioenrechten om eender welke reden tijdelijk werden geschorst.

Gevolgen van de wijziging van beroep of de eraan verbonden werkzaamheden, van sociaal statuut of bij blijvende wijziging van het inkomen

Als de wijzigingen in het beroep, het inkomen of het sociaal statuut een betekenisvolle invloed hebben op het risico en/of de kosten of de omvang van de verleende dekking kan de maatschappij de premie, de eigen-risicotermijn en de dekkingsvoorwaarden op redelijke en proportionele wijze aanpassen.

18.10. Duur van de verzekering

Huidige arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt afgesloten tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde eindvervaldag.

1. De verzekering kan op ieder moment onafhankelijk van de hoofdverzekering worden opgezegd.
2. De maatschappij kan de verzekering slechts opzeggen:
  - bij wanbetaling van de premie;
  - wanneer de verzekerde zijn wettelijke hoofdverblijfplaats definitief in het buitenland heeft gevestigd;
  - ingeval van oververzekering, voor zover de verzekerde geen arbeidsongeschiktheidsrente geniet;
  - bij veroordeling van de verzekeringsnemer of verzekerde tot een straf van vrijheidsberoving wegens een opzettelijk gepleegd misdrijf;
  - ingeval van faillissement, concordaat, gerechtelijke vereffening van de verzekeringsnemer of verzekerde, of ingeval één van hen onder curatele wordt gesteld.De opzegging heeft pas uitwerking na het verstrijken van een termijn van tenminste 30 dagen te rekenen van de dag volgend op de afgifte ter post van bovenvermelde aangetekende brief.
3. Bovendien eindigt de verzekering van rechtswege:
  - wanneer zij haar einddatum heeft bereikt;
  - wanneer de verzekerde heeft opgehouden een beroep uit te oefenen, voor zover dit geen gevolg is van een vergoede arbeidsongeschiktheid;
  - op het ogenblik dat de hoofdverzekering een einde neemt door afkoop, overlijden, vernietiging of uitloop, alsook wanneer de hoofdverzekering gereduceerd of omgezet wordt.Zij heeft geen afkoopwaarde.

18.11. Medische opvolging

Onmiddellijk dienen alle maatregelen getroffen te worden om de genezing te bespoedigen. De verzekerde zal de door hem gekozen arts, telkens als dit nodig is, verzoeken de geneeskundige verklaringen aan hem af te leveren die voor het uitvoeren van de overeenkomst nodig zijn.

Bovendien is de maatschappij gemachtigd inlichtingen in te winnen bij de verzekerde en over te gaan tot de controlemaatregelen die zij nodig acht. Er dient gevolg te worden gegeven aan de oproep voor onderzoek bij de medische adviseur van de maatschappij, zelfs indien de verzekerde daartoe in een door de maatschappij aangewezen medische inrichting dient te worden opgenomen. De kosten van dit onderzoek zijn ten laste van de maatschappij.

De maatschappij dient zo spoedig mogelijk in kennis te worden gesteld van iedere wijziging in de toestand van de verzekerde. De aangifte ervan dient gestaafd te worden door een medisch attest, te bezorgen aan de raadgevende arts van de maatschappij.

18.12. Andere verzekeringen

Indien bij andere maatschappijen gelijkaardige waarborgen worden verzekerd, dient zulks onmiddellijk per aangetekend schrijven aan de maatschappij te worden gemeld. In dit geval heeft de maatschappij het recht de bedragen van de door haar verzekerde rente en premie dienovereenkomstig te verminderen. Alle rechten voor een hangende schade blijven behouden.

18.13. Wijziging van het tarief en de voorwaarden

Bij wederzijds akkoord

Op uitsluitend verzoek van de *verzekeringsnemer* en met wederzijds akkoord van de partijen, kan de *maatschappij*, nadat de verzekeringsovereenkomst gesloten is, de technische grondslagen van de premie en de dekkingsvoorwaarden wijzigen in het belang van de *verzekeringsnemer*.

Indexering

De premie en de uitkering mogen door de *maatschappij* worden aangepast op de jaarlijkse hoofdvervaldag, op grond van het indexcijfer van de consumptieprijzen. De premie en de uitkering mogen eveneens worden aangepast op de jaarlijkse hoofdvervaldag, op grond van een of verschillende specifieke indexcijfers aan de kosten van de diensten die gedekt worden door de private ziekteverzekeringsovereenkomsten, indien en voor zover de evolutie van dat of deze het indexcijfer der consumptieprijzen overschrijdt.

Verzekeringsovereenkomsten ten gunste van een rechtspersoon

Bovenstaande bepalingen gelden niet voor overeenkomsten ten gunste van een rechtspersoon. Voor deze overeenkomsten mag de *maatschappij* in het kader van een algemene aanpassing het tarief en de voorwaarden wijzigen.

Mededeling van tariefwijziging

Indien de *maatschappij* haar tarief wijzigt, past zij deze overeenkomst aan op de volgende jaarlijkse vervaldag. Zij stelt de *verzekeringsnemer* van deze aanpassing in kennis minstens 4 maanden vóór die vervaldag. De *verzekeringsnemer* mag evenwel de overeenkomst opzeggen binnen 30 dagen na de kennisgeving van de aanpassing. Als de kennisgeving later gebeurt, heeft de *verzekeringsnemer* de mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen gedurende een periode van 3 maanden te rekenen vanaf de kennisgeving.

18.14. Mededeling van het risico door de verzekeringsnemer en de verzekerde

Verklaringen bij het sluiten van de overeenkomst

De *verzekeringsnemer* en de *verzekerde* hebben bij het sluiten van de overeenkomst de verplichting om alle hen bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die zij redelijkerwijs moeten beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de *maatschappij*. Indien op sommige schriftelijke vragen van de *maatschappij* niet wordt geantwoord en de *maatschappij* toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op verzuim beroepen.

Opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen

Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico de *maatschappij* misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de overeenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de *maatschappij* kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

Niet opzettelijk verzwijgen of onjuist meedelen

De *maatschappij* kan zich niet beroepen op een onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens, wanneer deze gegevens betrekking hebben op een *ziekte* of aandoening die zich op het ogenblik van het sluiten van de verzekeringsovereenkomst nog op geen enkele wijze had gemanifesteerd.

Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt de *maatschappij*, binnen de termijn van 30 dagen te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de *verzekeringsnemer* wordt geweigerd of indien, na het verstrijken van de termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de *maatschappij* de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Nochtans kan de *maatschappij*, indien zij het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van 30 dagen te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

Zodra een termijn van twee jaar verstreken is te rekenen van de aanvang van de verzekeringsovereenkomst, kan de *maatschappij* zich niet meer beroepen op het onopzettelijk verzwijgen of het onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens door de *verzekeringnemer* of de *verzekerde*, wanneer deze gegevens betrekking hebben op een *ziekte* of aandoening waarvan de symptomen zich op het ogenblik van het sluiten van de verzekeringsovereenkomst reeds hadden gemanifesteerd en deze *ziekte* of aandoening niet gediagnosticeerd werd binnen diezelfde termijn van twee jaar.

19. ALGEMENE BEPALINGEN AANVULLENDE VERZEKERINGEN

19.1. Aanvang van de waarborg en betaling van de premie

De aanvullende verzekering vangt aan op hetzelfde tijdstip als de hoofdverzekering. De premie wordt betaald samen met de premie van de hoofdverzekering.

19.2. Verval van rechten

Er wordt verval van rechten opgelopen en de *maatschappij* is gerechtigd de terugbetaling te eisen van de onrechtmatig uitgekeerde vergoedingen en van de gemaakte kosten:

1. bij verzwarend van de gevolgen van een ziekte of ongeval met opzet of goedvinden van de verzekeringnemer, verzekerde of enig ander persoon die belang heeft bij de uitkering of indien een voorgeschreven medische behandeling niet werd gevolgd;
2. indien de verzekerde of de verzekeringnemer de contractuele verplichting, hem opgelegd door punt 18.8 niet nakomt, en er hierdoor een nadeel ontstaat voor de *maatschappij*, kan de *maatschappij* ten belope van het door haar geleden nadeel haar prestaties verminderen

Indien de verzekerde of de verzekeringnemer deze contractuele verplichting met bedrieglijk opzet niet is nagekomen kan de *maatschappij* haar dekking weigeren

Indien de verzekerde of de verzekeringnemer de contractuele verplichting in punt 18.12 met bedrieglijk opzet niet naleeft, is de overeenkomst nietig en heeft de *maatschappij*, indien zij te goeder trouw handelt, het recht de geïnde premies te behouden als schadevergoeding.

19.3. Algemene voorwaarden hoofdverzekering

Behoudens uitdrukkelijke afbreuk hieraan zijn de aanvullende verzekeringen aan de algemene en bijzondere voorwaarden van de hoofdverzekering onderworpen.

19.4. Betwisting

Betwistingen over medische aangelegenheden kunnen, mits wederzijdse instemming, worden beslecht in een minnelijke medische expertise, waarbij beide partijen elk een eigen geneesheer aanstellen. De door beide geneesheren aangestelde derde geneesheer zal slechts tussenkomen indien er geen akkoord is tussen eerstgenoemden. Iedere partij zal de honoraria en onkostenstaat regelen van de door haar aangestelde geneesheer. Het honorarium en de kosten van de derde geneesheer en van de gespecialiseerde onderzoeken zullen door beide partijen, elk voor de helft, worden gedragen. Op straf van nietigheid van hun beslissing mogen de geneesheren niet afwijken van de bepalingen van de polis en haar bijvoegsels.

Hoofdstuk 6. Kennisgevingen - rechtsmacht

---

20. KENNISGEVINGEN

De maatschappij bezorgt de verzekeringsnemer tenminste jaarlijks een overzicht met de stand van zijn overeenkomst.

De aan de verzekeringsnemer en de aannemende begunstigde te richten kennisgevingen geschieden geldig op hun meest recente aan de maatschappij mee gedeelde adres. Elke kennisgeving van een partij aan de andere wordt geacht gedaan te zijn op de datum van afgifte ervan aan de post.

21. RECHTSMACHT

Betwistingen tussen de partijen betreffende de uitvoering van de overeenkomst vallen onder de bevoegdheid van de Belgische rechtbanken.

22. TOEPASSELIJK RECHT EN FISCALE BEPALINGEN

Op deze overeenkomst is het Belgisch recht van toepassing.

Alle huidige en toekomstige belastingen, rechten en taksen zijn ten laste van de verzekeringsnemer of van de begunstigde, naargelang het geval.

22.1. Premies

De wetgeving van de woonstaat van de verzekeringsnemer is toepasselijk op de fiscale en/of sociale lasten die eventueel op de premies worden gelegd. In voorkomend geval is de wetgeving van de woonstaat van de vestiging van de rechtspersoon voor wiens rekening de overeenkomst gesloten is van toepassing.

De fiscale wetgeving van de woonplaats van de verzekeringsnemer bepaalt de eventuele toekenning van de fiscale voordelen van de premies. In bepaalde gevallen kan de wetgeving van het land waar belastbare inkomsten verkregen worden, worden toegepast.

22.2. Prestaties

De op de inkomsten toepasselijke belastingen alsook eventuele lasten worden vastgelegd door de wet van de woonstaat van de begunstigde en/of door de wet van het land waar de belastbare inkomsten worden verkregen.

Wat de successierechten betreft, is de fiscale wetgeving van de woonstaat van de overledene en/of de wet van de woonstaat van de begunstigde van toepassing.

22.3. Amerikaanse belastingplicht in het kader van de Fatca-wetgeving

De Foreign Account Tax Compliance Act (Fatca) is een Amerikaanse wet die enkel van toepassing is op verzekeringsnemers en begunstigten die onbeperkt Amerikaans belastingplichtige zijn of worden tijdens de looptijd van de polis.

Voor levensverzekeringen die onder de Fatca-wetgeving vallen en waarvan een verzekeringsnemer onbeperkte Amerikaanse belastingplicht heeft, moeten wij de polisgegevens jaarlijks rapporteren aan de Federale Overheidsdienst Financiën.

Ook de uitkeringen aan onbeperkt Amerikaans belastingplichtigen van levensverzekeringsspolissen die onder de wet vallen, worden aan de Federale Overheidsdienst Financiën gerapporteerd.

De Federale Overheidsdienst Financiën kan de gerapporteerde gegevens doorgeven aan de Amerikaanse belastingdienst (IRS).

Indien een verzekeringsnemer 'US Person' wordt of indien hij om andere redenen onbeperkt Amerikaans belastingplichtig is of wordt, moet hij ons dit onmiddellijk melden. Indien de verzekeringsnemer het statuut van 'US Person' verliest of om andere redenen niet langer onbeperkt Amerikaans belastingplichtig is, moet de verzekeringsnemer ons dit eveneens melden.

Indien er tijdens de looptijd van de polis aanwijzingen zijn die duiden op Amerikaanse belastingplicht van een verzekeringsnemer, moeten wij dit nader onderzoeken.

De verzekeringsnemer is gehouden om zijn medewerking te verlenen aan dit onderzoek en om andere eventueel betrokken personen aan te sporen om eveneens mee te werken.

Dit houdt concreet in dat er waarheidsgetrouw moet worden geantwoord op de door ons gestelde vragen.

Het evalueren van de eventuele Amerikaanse belastingplicht of Fatca-statuuat gebeurt op basis van de Amerikaanse wetgeving die ter zake van kracht is op het ogenblik van de toetsing ervan.

Indien wij kennis krijgen van het feit dat een verzekeringsnemer zijn meldingsplicht niet nakomt en/of indien hij onze vragen in het kader van de medewerkingsplicht of meldingsplicht niet beantwoordt, stellen wij hem hiervoor in gebreke per aangetekende brief. In die brief herinneren wij hem aan zijn verplichtingen en wijzen wij hem op de mogelijke gevolgen indien hij deze verplichtingen niet nakomt. Bezorgt de verzekeringsnemer binnen de in die brief gestelde termijn ons de gevraagde informatie niet, dan gaan wij ervan uit dat er Amerikaanse belastingplicht is waardoor wij de polisgegevens moeten doorgeven aan de Federale Overheidsdienst Financiën bij toepassing van de overeenkomst van 23 april 2014 tussen het koninkrijk België en de regering van de Verenigde Staten van Amerika ter verbetering van de internationale fiscale verplichtingen en ter implementatie van Fatca.

22.4. Clause Terrorisme

Een overlijden dat veroorzaakt wordt door terrorisme is verzekerd overeenkomstig de Wet van 1 april 2007. Wij zijn hiervoor toetreden tot de vzw TRIP (Terrorism Reinsurance and Insurance Pool). In het kader van deze wet werd een Comité opgericht dat bevoegd is voor de erkenning van de schadegevallen en de vaststelling van de uit te keren schadebedragen. Voor het geheel van onze verbintenissen aangegaan ten opzichte van al onze verzekerden dekken wij, overeenkomstig de bepalingen van deze wet, gezamenlijk met alle andere maatschappijen die lid zijn van de vzw TRIP en met de Belgische staat de door het Comité per kalenderjaar erkende schadegevallen tot een bedrag van 1 miljard euro. Dit bedrag wordt jaarlijks op 1 januari aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basis het indexcijfer van december 2005.

De schade veroorzaakt door nucleaire wapens is altijd uitgesloten van dekking.

Onder terrorisme wordt verstaan: een clandestien georganiseerde actie of dreiging van actie met ideologische, politieke, etnische of religieuze bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld wordt gepleegd op personen of de economische waarde van een materieel of immaterieel goed geheel of gedeeltelijk wordt vernield, ofwel om indruk te maken op het publiek, een klimaat van onveiligheid te scheppen of de autoriteiten onder druk te zetten, ofwel om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te belemmeren.